

## I.

Bókabúðir eru blessunarríkar stofnanir, jafnvel fyrir þá sem eins lítið geta launum hrósað og þeir sem hjer á Íslandi reyna til að vinna að vitkun, og minna geta keypt af bókum en vildu. Þegar maður, sem talsverða æfingu hefir í að lesa, hefir staðið drjúgar stundir í nokkrum bókabúðum í Lundúnum, París eða Berlín, þá snýr hann heim til heimilisins talsvert þreyttur, en líka talsvert fróðari en áður. Og jafnvel þó að í minni borgum sje, má hafa mikið gagn af að standa stund og stund í bókabúð (þar sem menni þó auðvitað kaupa eitthvað við og við). Og í gær stóð jeg í hinni nýju og fallegu bókabúð Guðmundar Gamalielssonar í Lækjargötu, og var að lesa Þjóðræknistímarit Vestur-Íslendinga. Þar er ágæt ritgerð eftir sjera Kjartan Helgason, og önnur eftir sjera Magnúsbróður hans. Sjera Kjartan gerir mikið úr þýðingu skáldanna, eins og rjett er, en þó má ekki gleyma þýðingu þeirra rithöfundar, sem ekki eru skáld. Hver hefir til síns ágætis nokkuð, og sá andlegi kraftur, sem hjá einum fer til að hugsa upp sögu eða til braglistar, fer hjá öðrum í starf, sem leiðir til fræðslu og aukinnar þekkingar. Og mætti margt um slíkt rita, og ef til vill ekki óþarft. En aðalatriðið er, að þeir sem skifta með sjer verkum eftir ástæðum og eðlisfari, gattu verið betur samtaka en vanalegt hefir verið. Vísindi, listir og skáldskapur þyrftu að vera betur samtaka sín á milli og eins við daglegt líf.

## II.

Ritgerð sjera Magnúsar er um Landnámu. Hversu vitur maður þarritar, má marka af því, hvernig hann rekur saman skapferli Hrollaugs Mærajarls og þessa góðamanns Halls af Síðu, sem af honum var kominn. Slíkt gera ekki aðrir en góðir rithöfundar.

Þá er enn skemtileg ritgerð eftir Steingrím Matthíasson, og margt fleira er gott í því tímariti. En Landnámuritgerðin var þó það, sem jeg las vandlegast. Það er svo mikilsvert að það sje brýnt fyrir mönnum, að meta að maklegleikum þá dæmalausu bók sem Landnáma er.

Oktr. 22 Helgi Pjeturssa.